

TÜRK DİL KURUMU
1963
25-27 Mayıs günlü
YÖNETİM KURULU TUTANAK
ÖZETİ

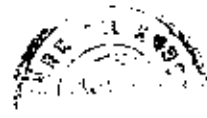
Toplantıda bulunanlar : Dr. Mehmet Ali Ağakay, Oktay Akbal, Ömer Asım Aksoy, Mîş Sunullah Arısoy, Prof. İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu, Prof. Dr. Selâhattin Batu, Salâh Bırsel, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Recai Cin, Ord. Prof. Dr. İlhami Cıvaoğlu, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hikmet Dizdaroğlu, Baha Dürder, Tahir Nejat Gencan, Enver Naci Gökşen, Uluđ İğdemir, Doç. Dr. Zeynep Korkmaz, Samim Kocagöz, Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu, Sami N. Üzerdin, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Cahit Öztelli, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Dr. Mehmet Tuğrul, Naim Tirali, Ord. Prof. Dr. Suut Kemal Yetkin.

Toplantıda Bulunmayanlar: Prof. Dr. Gündüz Akıncı, Prof. Uluđ Bahadır Alkım, Prof. Dr. Ahmet Ateş, Behçet Kemal Çađlar, Prof. Enver Ziya Karal, Doç. Dr. İsmet Sungurbey, Haldun Taner.

Özrünü bildiren: Prof. Dr. Gündüz Akıncı.

Başkan : Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu

İkinci Başkan: Ord. Prof. Dr. İlhami Cıvaoğlu

Birinci Birleşim-Birinci Oturum

25 Mayıs 1963

Cumartesi saat: 10.30

1- Çoğunluk olduğu görüldüğünden Başkan Prof. Dr. Tansin Banguoğlu toplantıyı açtı. Yönetim Kurulunun 15-17 şubat 1963 günlü geçen toplantısının tutanak özeti okunarak kabul edildi.

2- Genel Yazman'ın açıklamaları okundu.

Depo, demirbaş, kitaplık sayımları bölümünde :

a) Sabiîş Paylı'ya açığının kitapların üzerinde yazılı fiyatla ödetilmesi,

b) Kitaplık sayımı sonunda eksik çıkan kitapların Yürütme Kurulunca Kitaplık memuruna ödetilmesi kabul edildi.

Atamalar bölümünde :

a) Açılan Ayniyat Saymanlığı görevine İbrahim Dikici'nin 1.3.1963 gününden başlayarak 1100.- lira aylık ve zamları ile atandığını,

b) Rahatsızlığı dolayısıyla uzun bir süreden beri görevine devam edememiş olan Kitaplık memuru Nezine Saygın'ın işine son verildiğini ve boşalan Kitaplık Memurluğuna daktilo kadrosunda bulunan Nuran Yarkin'in kendi maaşıyla atandığını bildiren Yürütme Kurulu kararları oya sunulup kabul edildi.

Birinci Birleşim-İkinci Oturum

25 Mayıs 1963

cumartesi saat: 15.00

1- Başkan Ord. Prof. Dr. İlhami Cıvaoğlu çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

Genel Yazman'ın açıklamalarının okunmasına devam edildi.

a) Gramer Kolunda gündelikle çalışmakta olan Ayhan Yüksel'in 1.3.1963 gününden başlayarak 900.- lira aylık ve zamları ile boş bulunan uzmanlık kadrolarından birine memur olarak atandığını,

b) Daktilo işlerinde gübdelelikle çalışmakta olan Ayten Kamar'ın 1.5.1963 gününden başlayarak 700.- lira aylık ve zamlarıyla boş bulunan daktilo kadrosuna atandığını bildiren Yürütme Kurulu kararları oya sunulup kabul edildi.

Başka yönetim işleri bölümünde :

- a) Kurum'un sigortası,
- b) Yangın söndürme cihazı
- c) Ambarın elektriklenmesi ve raflanması,
- g) Zemin ve birinci katın perdelenmesi,
- d) Toplantılar için yaptırılan 11 masa ve 60 sandalye,
- e) Depodaki kitapların Kitaplığa taşınması, giderleri onaylandı.
- f) Devlet memurlarına 1963 martından beri verilmekte olan % 15 zamların Kurum görevlilerine verilemediği,

g) Döner Sermaye bütçesinin şimdiye kadar harcananlarla basımevlerinde bulunan kitaplar için ödenecek paralar toplamıyla şimdiden kapanmış olduğu hakkında bilgi verildi.

Korkmaz'ın, "İşkname" ve "Eski Türkçe Elkitabı" adlı eserlerin de programa alınmasını dileyen önerisi kabul edilmedi.

Kurultay hazırlıkları bölümünde :

- a) Tüzük Tasarısı'nın basılarak üyelere gönderildiği,
- b) Kurultaya sunulacak üç yıllık Yönetim Kurulu raporu ile "Bina Yapı ve Hesap İşleri" raporunun hazırlandığı,
- c) Kurultaya yabancı bilim adamlarının katılacağı,
- d) Kurultay Gündeminin düzenlendiği, hakkında bilgi verildi.

Hazırlanmış ve hazırlanmakta olan eserler bölümünde :

a) Atatürk'ün ölümünün 25. yıldönümü için hazırlanmasına karar verilen "Atatürk Anı Kitabı"na malzeme toplamak üzere mektup yazılan 25 kişiden Karaosmanoğlu, Tankut, Bayur, Koşay ve Dilaçar'ın yazı verdikleri konusunda bilgi edinildi.

Gökşen'in, Bayur'dan gelen yazının "Atatürk Anı Kitabı"na alınmamasını isteyen sözlü önerisi oya sunulup kabul edildi.

b) "Atatürk İçin Şiirler" kitabının hazırlanmasının Behçet Necatigil'den istendiği,

c) Atatürk'ün Nutku'nun birinci cildinin bitmek üzere olduğu hakkında bilgi edinildi.

d) Cahit Öztelli'nin hazırladığı "Resmî Yazışmalar Sözlüğü" hakkındaki Başuzman raporu okundu. Eseri inceleyecek komisyona Maziöğlu, Dizdaroğlu ve Sinanoğlu'nun seçilmesi ve komisyonca hazırlanacak raporun Yönetim Kuruluna getirilmesi oya sunulup kabul edildi.

Yürütme Kurulu'nun önerileri bölümünde :

a) Yönetim Kurulunca kabul edilen Tüzük Tasarısı'nın 9. maddesinde Kurultay'ın dört yılda bir toplanacağı yazılıdır. Bu dört yılın üç yıl olarak düzeltilmesi,

b) Görevlilerin hastalanması halinde yapılacak işlemi belirten Yönetmeliğin 24. maddesinin (a) fıkrasının eskisi gibi kalması, (b) fıkrasının değiştirilmesi, (c) fıkrasının kaldırılması, son fıkranın eskisi gibi kalması,

c) Telif Ücreti Yönetmeliğinin 6. maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve 7. maddesine bir fıkra eklenmesi,

d) "Öğrenciler İçin Türkçe Sözlük" yarışmasına 20 hazirana kadar eser gelmezse yeni bir yarışma açılması,

Oya sunulup kabul edildi.

2- Halkevleri Genel Başkanlığının Türk Dil Kurumu ile kardeşlik duygusu için işbirliği yapmayı döleyen yazısı okundu. Yönetim Kurulu adına yazılacak cevabı hazırlamakla Aksoy, Arısoy ve Kocagöz görevlendirildiler.

3- Özgü, Arısoy ve Öztelli'nin Türk Dil Kurumu adına Karamandaki törene katılmaları uygun görüldü.

İkinci Birleşim-Birinci Oturum

26 Mayıs 1963

pazar saat: 9.30

1- Başkan çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

Genel Yazman'ın açıklamalarının okunmasına devam edildi.

a) IX. Türk Dil Kurultayı tutanaklarında Kurumdan çıkarılmaları söz konusu olanların Yönetim Kurulunca üyelikten çıkarılması,

Bir inceleme yapılarak üyelerimiz arasında Anayasanın Teşkilâtı Esasiye ye çevrilmesine oy verenler ve amaca aykırı hareket ettikleri belgeye bağlanabilecek olanlar varsa üyelikten çıkarılması,

Yukarıdaki kararlarla Yönetim Kurulu adına Yürütme Kurulunun uygulaması oya sunulup kabul edildi.

b) İstanbul Dalı'na bir telefon alınmasına karar verildi.

Alınan kararlarla birlikte Genel Yazman'ın açıklamalarının tümü oya sunulup kabul edildi.

2- Halkevleri Genel Başkanlığına yazılan mektup oylanıp kabul edildi.

3- Yönetim Kurulu ile Bina Yapı Hesapları ve Sonuçları raporları okundu. Kabul edilen şekliyle Kurultaya sunulmasına karar verildi.

İkinci Birleşim-İkinci Oturum

26 Mayıs 1963

pazar saat: 15.00

1- Başkan, çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

1963-1965 yıllık bütçe tasarısı madde madde okundu. Gelire sonradan eklenen 32.400.- liraya karşılık gidere ilâveler yapıldı. Bütçe tasarısına bağlı uzman, işyar ve hizmetli kadroları madde madde okundu. Üzerinde yapılan değişikliklerle gelirler, giderler ve kadroların tümü oya sunulup kabul edildi.

Bütçe Yönetmeliği okundu. Oylanıp kabul edildi.

2- Döner Sermaye 1963 yılı bütçesi ve çalışma programının tümü oya sunulup kabul edildi.

3- Gramer Kolu raporu okundu.

a) Karamanlıoğlu'nun "Kıpçak Türkçesi Üzerine Bir Gramer Denemesi" adlı eseri, komisyon raporu uyarınca yazarı tarafından düzeltildikten sonra hazırlanan komisyon raporu olumlu olursa baskı kararı için Yönetim Kurulu'na yetki verilmesine,

b) Gramer Yarışması'na gelen eserleri inceleyecek komisyona Banguoğlu, Korkmaz ve Sinanoğlu seçildi.

Gramer Kolu raporu, alınan kararlarla birlikte oya sunulup kabul edildi.

Üçüncü Birleşim-Birinci Oturum

27 Mayıs 1963

Pazartesi saat: 9.00

1- Başkan oturumu açtı.

Mehmet Tuğrul'un, her kolun üç yıl içinde ele alıp gerçekleştireceği işleri gösteren bir plân tasarısının Yürütme Kurulunca hazırlanıp Kurultayın incelemesine sunulmasını istiyen önerisi oya sunulup kabul edildi.

2- Derleme-Tarama Kolu raporu okundu.

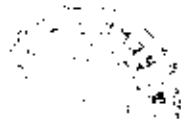
Derleme-Tarama Kolu uzmanı Dehri Dilçin'e takdirname verilmesi kabul edildi.

Alınan kararlar birlikte Derleme-Tarama Kolu raporunun tümü oya sunulup kabul edildi.

3- Sözlük Kolu raporu okundu.

Raporun III. Bölümündeki 3.,4. ve 5. maddelerin rapordan çıkarılması kabul edildi.

Bu değişikliklerle Sözlük Kolu raporunun tümü oya sunulup kabul edildi.

Üçüncü Birleşim-İkinci Oturum

27 Mayıs 1963

Pazartesi saat 14.30

1- Başkan çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

Tanıttıma Kolu raporu okundu, oya sunulup kabul edildi.

2- Üye adayları için gizli oylama yapıldı.

Dürder, Özerdim ve Öztelli oyları sınıflama ile görevlendirildiler.

22 kişinin katıldığı bu oylamada, üçte iki hesabıyla, en az 15 oy almış olanların üyeliğe alınmaları kabul edildi. Adayların aldıkları oylarla üyelik hakkını kazanmış olup olmadıkları aşağıdadır :

<u>Adı ve soyadı</u>	<u>Aldığı oy sayısı</u>	<u>Sonuç</u>
Haldun Özen	18	
Yurdakul Fincancıoğlu	20	
Memet Fuat	15	
Dr. Sedat Veyis Örnek	19	
Ahmet Oktay	15	
Munis Faik Ozansoy	12	kazanmamıştır.
Kerim Aydın Erdem	11	"
Zaime H. Keskin	6	"
Kemal Tümer	22	
Haşım Nezihi Okay	20	
Şahinkaya Dil	5	kazanmamıştır.
İrfan Gündüz	20	
Celâl T. Erikan	20	
Mehmet Maksudoğlu	18	
Ahmet Kemal Bilbaşar	15	
Sami Feriuel	17	
Ece Ayhan	21	
İbrahim Tunalı	16	
Baha Çalt	16	

Hidayet Aydıner	19	
Nevzat Üstün	18	
Sami Karadren	20	
Ahmet Aksakal	18	
İsmet Zeki Eytüboğlu	20	
Akşit Göktürk	20	
Avni Demiralay	15	
Ahmet Yüzendağ	21	
Erol Yılmaz	19	
Fahir Aksoy	14	kazanmamıştır.
Mürvet Bilir	16	
Faruk Çağlıyan	21	
Ziya İlhan Zaimoğlu	18	
Gültekin Samancı	20	
Dr. Rasim Adasal	20	
Dr. Reşat Titiz	20	

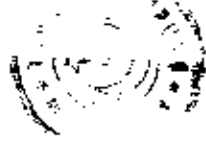
3- Terim Kolu raporu okundu, oya sunulup kabul edildi.

4- Yayın Kolu raporu okundu.

a) Birinci cildi çevrilmekte olan Atatürk Nutku'nun hazır olan ilk iki üç formasının Kurultayda üyelere dağıtılmak üzere 750 fazlasıyla basılması,

b) Rapor uyarınca düzeltmeleri yapıldıktan sonra tekrar Komisyona verilecek olan "Türk Nesir Örnekleri" nin, rapor olumlu olursa basılması kabul edildi. Alınan kararlarla birlikte Yayın Kolu raporunun tümü oya sunulup kabul edildi.

5- Üstüste üç yıl ödenti vermiyen üyeler hakkında Haysiyet Kurulu'nun bir işlemi yapılmasına gereklik bulunmadığına ve tüzüğün bu maddesinin değiştirilmesinin Kurultaya önerilmesine dair olan kararı okunarak bilgi edinildi.

6- Kurultay gündemi okundu.

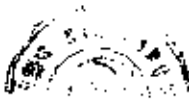
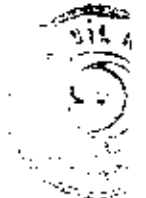
Kurultaya dışardan gelecek üyelere 200.- lira ödenek verilmesi kabul edildi. Bu kararla Kurultay gündemi oya sunulup kabul edildi.

7- Gündemin dilekler bölümüne geçildi.

Agâh Sırrı Levend'in "Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri" adlı kitabının ikinci basılısından çıkarılıp sonradan genişletilen kısmın basılması kabul edildi.

8- Sözlük Planlama Kurulu raporu okundu. Tahir Nejat Gencan bu rapordaki (çifte sessizle başlayan batı kaynaklı sözcüklerle ilgili) maddeye karşı olduğunu ve gerekçesini ayrıca yazılı olarak bildireceğini söyledi. Rapor çoğunlukla kabul edildi.

Rapor uyarınca sözlüğü hazırlama işinin Sinanoğlu'na verilmesi oya sunulup kabul edildi.

Ağakay

Ağakay

Akbal

Akbal

Aksoy

Aksoy

Arsöy

Arsöy

Baltacıoğlu

Baltacıoğlu

Banguoğlu

Banguoğlu

Batu

Batu

Birsel

Birsel

Buluç

Buluç

Cin

Cin

Civaoğlu

Civaoğlu

Dağlarca

Dağlarca

Dizdaroğlu

Dizdaroğlu

Dürder

Dürder

Gencan

Gencan

Gökşen

Gökşen

İğdemir

İğdemir

Korkmaz

Korkmaz

Kocagöz

Kocagöz

Levend

Levend

Mazıoğlu

Mazıoğlu

Özerdin

Özerdin

Özgül

Özgül

Öztelli

Öztelli

Sinanoğlu

Sinanoğlu

Tuğrul

Tuğrul

Tirali

Tirali

Yetkin

